

Handläggare
Jonas Ransmyr
Telefon: 08-50815062

Till
Skarpnäcks stadsdelsnämnd
2025-06-12

Revisorernas årsrapport 2024 för Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Yttrande över revisionskontorets årsrapport för Skarpnäcks stadsdelsnämnd (Dnr RVK 2025/54)

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som yttrande över årsrapporten.

Sammanfattning

Revisorerna har överlämnat revisionskontorets årsrapport för yttrande från Skarpnäcks stadsdelsnämnd.

Utifrån genomförd granskning bedöms Skarpnäcks stadsdelsnämnd i allt väsentligt ha bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Nämnden uppfyller samtliga kommunfullmäktiges inriktningsmål samt det ekonomiska målet för budgetföljsamhet. Den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen bedöms, utifrån genomförd granskning, vara i huvudsak tillräcklig. Utifrån genomförd granskning bedöms räkenskaperna vara upprättade i enlighet med stadens anvisningar.

Stadsdelsförvaltningen anser i stort att revisorerna redovisar en rättvisande bild.

Bakgrund

Stadsdelsnämnden har mottagit en remiss från revisionskontoret gällande revisorernas årsrapport för Skarpnäcks stadsdelsnämnd 2024. Remissen ska vara besvarad den 27 juni 2025.

Stadens revisorer har granskat Skarpnäcks stadsdelsnämnds verksamhet under år 2024 i enlighet med kommunallagen och andra tillämpliga lagar samt i enlighet med reglementet för stadsrevision och god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning av nämnden.

Ärendet

Revisionskontoret sammanfattar sin granskning till Skarpnäcks stadsdelsnämnd enligt följande:

Verksamhet och ekonomi

Utifrån genomförd granskning bedöms Skarpnäcks stadsdelsnämnd i allt väsentligt ha bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Nämnden uppfyller samtliga kommunfullmäktiges inriktningsmål samt det ekonomiska målet för budgetföljsamhet.

Intern kontroll

Den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen bedöms, utifrån genomförd granskning, vara i huvudsak tillräcklig.

Revisionskontoret har bland annat granskat hantering av behörigheter i socialtjänstens dokumentationssystem, systematiskt brandskyddsarbete, hantering och redovisning av resekostnader och kontroll av löneutbetalningar. Inga väsentliga iakttagelser har noterats, men några rekommendationer lämnas. Vidare har revisionskontoret granskat nämndens arbete för att hantera hot, hat och våld mot förtroendevalda. Granskningen visar att det bedrivs ett systematiskt och ändamålsenligt arbete, men att uppföljning av arbetet med förtroendevaldas personsäkerhet bör utvecklas.

Räkenskaper

Utifrån genomförd granskning bedöms räkenskaperna vara upprättade i enlighet med stadens anvisningar.

Uppföljning av tidigare års granskningar

Revisionskontoret har följt upp hur nämnden har hanterat de rekommendationer som lämnats i tidigare granskningar. Nämnden har i huvudsak vidtagit åtgärder utifrån revisionens rekommendationer. Väsentliga rekommendationer som återstår att åtgärda rör genomförandeplaner inom äldreomsorgen samt informationsklassning av informationstillgångar, i enlighet med dataskyddsförordningen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för verksamhetsstöd och stadsmiljö. Förvaltningsgruppen och pensionärsrådet behandlade ärendet den 5 juni 2025.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen redovisar nedan sina synpunkter på revisionskontorets granskning.

Verksamhetsmässigt resultat

Revisionskontoret konstaterar att nämnden i allt väsentligt bedöms ha bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt.

Nämnden redovisar att den bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges tre inriktningsmål. Vidare bedömer nämnden att 15 av fullmäktiges 16 mål för verksamhetsområdet har uppfyllts och att ett verksamhetsmål uppfylls delvis. Rapporteringen i verksamhetsberättelsen ger, enligt revisorerna, rimliga förutsättningar för att bedöma måluppfyllelse. Nämndens rapportering har en tydlig analys av måluppfyllelse. Rapporteringen beskriver även vilka åtgärder som nämnden planerar att vidta för de mål som inte uppnåts.

Revisorerna konstaterar att nämnden har förklarat avvikelserna på ett tillfredsställande sätt.

Förvaltningen delar som helhet revisorernas bedömning av det verksamhetsmässiga resultatet. Förvaltningens bedömning av måluppfyllelse av verksamhetsmålen grundar sig på fullmäktiges indikatorer, arbetet med prioriterade områden i verksamhetsplan 2024 samt på underliggande nämndmål med tillhörande indikatorer och aktiviteter.

Ekonomiskt resultat

Revisionskontoret bedömer att nämnden har bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Revisorerna konstaterar vidare att nämnden har beskrivit och analyserat avvikelserna mot budget på ett tillfredsställande sätt.

Förvaltningen delar revisorernas bedömning.

Intern kontroll

Revisorernas samlade bedömning är att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten i huvudsak har varit tillräcklig. Bedömningen grundar sig på årets genomförda granskningar. Delar som revisorerna menar behöver stärkas är löpande kontroller av löneutbetalningar, kontroll av behörigheter i socialtjänstens dokumentationssystem, systematiskt brandskyddsarbete samt hantering och redovisning av resekostnader.

Förvaltningen delar som helhet revisorernas bedömningar.

Räkenskaper

Utifrån genomförd granskning bedömer revisorerna att nämndens räkenskaper är upprättade i enlighet med stadens anvisningar. Förvaltningen delar den bedömningen.

Behörigheter i Sociala system

En granskning har genomförts av om nämnden säkerställer att obehöriga inte har tillgång till skyddad information i Sociala system. Revisionskontoret bedömer att nämnden inte fullt ut säkerställer att obehöriga inte har tillgång till skyddad information i Sociala system. Granskningen visar att det behöver ske en mer regelbunden uppföljning av användares behörigheter. Egenkontroller sker, men det finns ingen enhetlig dokumentation av dessa. Vidare sker det inte någon uppföljning av de egenkontroller som har genomförts.

Granskningen visar vidare att det finns många användare som har behörighet, men samtidigt inte loggat in i systemet på flera månader och i vissa fall år. Detta skulle kunna indikera att egenkontrollen av behörigheter inte fungerar fullt ut och det finns här en risk att användare har tillgång till mer information än vad som krävs för deras arbete. I intervjuer har det framkommit att det finns vissa hemtjänstutförare som har egna verksamhetssystem med integration till Sociala system som kräver behörighet, fastän användare aldrig loggar in i systemet. Detta förklarar dock enbart en del av dessa behörigheter.

Revisionskontoret rekommenderar nämnden att:

- Säkerställa att egenkontroller av behörigheter i Sociala system genomförs och dokumenteras.
- Säkerställa att uppföljning sker av genomförda egenkontroller.

Förvaltningen delar i huvudsak revisorernas bedömning.

Förvaltningen administrerar ett antal privat drivna verksamheter som tilldelas av socialförvaltningen och äldreförvaltningen. Samordnarna för Sociala system har tolkat att det administrativa uppdraget innefattar användarstöd för verksamheterna samt hantering av deras elektroniska beställningar av behörigheter. Samordnarna för Sociala system i staden har efterfrågat ett gemensamt underlag för vad som ingår i stadsdelarnas uppdrag.

Förvaltningen kommer att upprätta tydligare rutiner för att säkerställa att egenkontroller av behörigheter genomförs och dokumenteras, samt säkerställa att uppföljning av genomförda egenkontroller sker inom egen regi.

Förvaltningen vill också tydliggöra att vid behörighetskontroll visas de som endast använder Sociala system med mobiltelefon via systemet ParaGå som att de inte varit inloggade i Sociala system trots att de är regelbundna användare. Den grupp som använder

ParaGå är hemtjänstens personal, vilka utgör en stor del av användarna.

Hot, hat och våld mot förtroendevalda

Revisionskontoret har granskat om Skarpnäcks stadsdelsnämnd har ett systematiskt arbete för att förebygga och omhänderta hot, hat och våld mot förtroendevalda i samband med att de utövar sitt kommunala uppdrag. Revisionskontoret bedömer att Skarpnäcks stadsdelsnämnd i huvudsak har ett systematiskt arbete mot hot, hat och våld mot förtroendevalda i samband med att de utövar sitt kommunala uppdrag. Nämndens förtroendevalda får återkommande utbildning i hantering av hot, hat och våld och rutiner och arbetssätt finns nedtecknade i en riktlinje.

Stadsdelsdirektören är ansvarig för de förtroendevaldas säkerhet, samt att de får stöd från stadsledningskontorets säkerhetsavdelning vid behov. Förvaltningen har tagit fram en skriftlig rutin gällande otillåten påverkan, hot och våld som avser ledamöter och ersättare i nämnden samt i nämndens sociala delegation. Vidare har nämndens förtroendevalda informerats om stadsledningskontorets digitala utbildning i personsäkerhet vid flera tillfällen under 2024.

Revisionskontoret pekar på att förvaltningen har rutiner för att dokumentera incidenter, men att arbetet med förtroendevaldas personsäkerhet inte har följts upp. För att stärka arbetet menar revisorerna att Skarpnäcks stadsdelsnämnd bör följa upp nämndens arbete med förtroendevaldas personsäkerhet. Detta i syfte att förtroendevalda som löper risk att utsättas ska få både det förebyggande och det eventuella akuta stöd de är i behov av.

Revisionskontoret rekommenderar nämnden att:

- Följa upp nämndens arbete med förtroendevaldas personsäkerhet i samband med att de utövar sitt kommunala uppdrag.

Förvaltningen delar i huvudsak revisorernas bedömning men vill framföra att förvaltningen saknar systemstöd för att kunna följa upp att nämndledamöter genomgått erbjudna utbildningar och tagit del av informationsinsatser. Förvaltningen kommer vid början av varje mandatperiod att erbjuda utbildning och information om förtroendevaldas personsäkerhet. Förvaltningen kommer vidare att erbjuda informationstillfällen vid behov för att kunna förmedla nytillkommande information samt fånga upp nya nämndledamöter. Vid dessa tillfällen kommer förvaltningen att dokumentera vilka nämndledamöter som deltagit.

Systematiskt brandskyddsarbete på vård- och omsorgsboende

En granskning har genomförts av stadsdelsnämndens systematiska brandskyddsarbete. Granskningen har omfattat tre stadsdelsnämnders vård- och omsorgsboenden som bedrivs i egen regi och har avgränsats till det ansvar som faller på verksamhetsutövaren. Revisionskontorets sammanfattade bedömning är att stadsdelsnämndens arbete med systematiskt brandskyddsarbete bör utvecklas för att säkerställa att stadens riktlinjer för brandskyddsarbete efterlevs.

Revisionskontoret rekommenderar nämnden att:

- Säkerställa att inventering och analys av brandrisker genomförs och dokumenteras.
- Upprätta tydliga rutiner vad gäller inrymning och hur brukare ska hanteras vid händelse av brand.
- Säkerställa att det finns plan för övning och att övning genomförs systematiskt.
- Säkerställa att det systematiska brandskyddsarbetet delegeras vid alla tider på dygnet.
- Följa upp verksamheternas brandskyddsarbete, exempelvis att övningar genomförs systematiskt.

Förvaltningen delar revisorernas bedömning.

Förvaltningen kommer att införa ett digitalt system som stöd för att säkerställa att inventering och analys av för verksamheten relevanta risker genomförs och dokumenteras. I systemet upprättas också kontroll- och uppföljningsplan för att säkerställa att egenkontroller och uppföljningar genomförs.

Rutinen för händelse av brand har uppdaterats och det är tydliggjort i rutinen hur man ska arbeta med brandceller och om boende behöver förflyttas till en annan brandcell, så kallad inrymning. De arbetssätt som beskrivs i rutinen kommer att övas vid regelbundet inbokade övningstillfällen enligt verksamhetens årshjul och följas upp via egenkontroller i det digitala systemet.

Förvaltningen har tydliggjort och implementerat hur det systematiska brandskyddsarbetet är delegerat vid alla tider på dygnet.

Förvaltningen kommer vidare att införa rutiner för att årligen kunna följa upp och rapportera om verksamheternas brandskyddsarbete via de uppföljningsmöjligheter som ges via stadens digitala system.

Behörigheter och attest i ekonomisystemet

Revisorerna har granskat hanteringen av behörigheter och attesträtter i ekonomisystemet. Granskningen visar att det finns en aktuell och undertecknad attestförteckning i enlighet med delegationsordningen. Det finns även, i enlighet med stadens rutiner, ett attestkort för förvaltningschefen samt namnteckningsprov för attestant. Uppföljning av behörigheter i ekonomisystemet har skett enligt stadens rutiner.

Granskningen har, enligt revisorerna, inte visat på några väsentliga iakttagelser och föranleder inga rekommendationer.

Förvaltningen delar revisorernas bedömning.

Utbetalning och kontroller av försörjningsstöd

Processen kring utbetalning av försörjningsstöd har granskats genom stickprovskontroller och dataanalys. En dataanalys har genomförts av utbetalt försörjningsstöd. Analysen visar inte på några avvikande eller oförklarliga fluktuationer i dataanalysen över antal bidragshushåll, utbetalt försörjningsstöd eller genomsnittligt utbetalt försörjningsstöd. Stadsdelsnämnden genomför kontroller vid utbetalning av försörjningsstöd. Det bedrivs även ett arbete med att förebygga felaktiga utbetalningar. Under hösten har stadsdelsnämnden genomfört egenkontroller av handläggningen av ekonomiskt bistånd. Granskningen har inte visat på några väsentliga iakttagelser och föranleder inga rekommendationer.

Förvaltningen delar revisorernas bedömning.

Inköpsprocessen – hyreskostnader för verksamhetslokaler

Inköpsprocessen har granskats avseende hantering av hyreskostnader för verksamhetslokaler. Granskningen har genomförts genom stickprovskontroller. Genomförda stickprov visar att hyreskostnader är rätt konterade, periodiserade samt attesterade av behörig i de granskade transaktionerna. Avvikelse noteras i ett stickprov avseende överensstämmelse mellan fakturerad hyra och hyresavtal. Granskningen har inte visat på några väsentliga iakttagelser och föranleder inga rekommendationer.

Förvaltningen delar revisorernas bedömning.

Löneprocessen – kontroll av löneutbetalningar

Löneprocessen har granskats avseende kontroll av löneutbetalningar. Granskningen har genomförts genom genomgång och verifiering av dokumenterade rutiner och kontroller samt genom stickprovskontroller. Granskningen visar att kontroller är genomförda och dokumenterade, men för vissa kontroller finns ingen tydlig spårbarhet till när och av vem kontrollen genomförts. Granskningen

föranleder inga rekommendationer, däremot uppmanas nämnden att säkerställa att det finns spårbarhet till vem som genomför kontroller och när.

Förvaltningen delar revisorernas bedömning och har ändrat sina rutiner så att det i kontrollerna alltid skrivs in i rapporterna när de är uttagna samt av vem.

Hantering och redovisning av resekostnader

Hantering och redovisning av resekostnader har granskats. Granskningen har genomförts genom genomgång av stadens och nämndens anvisningar för hantering och redovisning av kostnader för resor. Följsamhet till anvisningarna har kontrollerats genom stickprov av resekostnader och dokumentation av nämndens egna kontroller. Nämnden följer stadens rese- och mötespolicy anvisningar. Kontroller av resekostnader sker och dokumenteras.

Granskningen visar att de flesta transaktionerna är felkonterade. Nämnden har efter granskningen genomfört rättningar av detta.

Nämnden rekommenderas att:

- Säkerställa en korrekt kontering avseende resekostnader.

Förvaltningen delar revisorernas bedömning och har informerat verksamheterna om hur konteringen bör ske. Vidare har redovisningsansvarig tagit upp frågan och informerat vid nätverksträff för förvaltningens administratörer.

Uppföljning av tidigare års granskning

Revisionskontoret har följt upp hur nämnden har hanterat de rekommendationer som lämnats i tidigare granskningar. Nämnden har i huvudsak vidtagit åtgärder utifrån revisionens rekommendationer. Förvaltningen delar den bedömningen.

Väsentliga rekommendationer som återstår att åtgärda rör genomförandeplaner inom äldreomsorgen samt informationsklassning av informationstillgångar, i enlighet med dataskyddsförordningen.

För att säkerställa att genomförandeplaner för samtliga brukare inom äldreomsorgen inkommit inom utsatt tid, att genomförandeplanen stämmer överens med beställningen samt dokumentationen av hur insatserna fungerat för brukaren i samband med årlig individuppföljning, har tydligare rutiner upprättats och implementerats i verksamheten. Egenkontroller har utvecklats och systematiserats och verksamheten kan därigenom följa och säkerställa fungerande arbetssätt och resultat avseende samtliga delar. Att egenkontroller genomförs följs från och med 2025 upp i

stadens webbaserade ledningssystem, ILS webb. Förvaltningen bedömer att rekommenderad utveckling har skett och fortsätter att följa att egenkontrollerna säkerställer insatserna.

Dataskyddsombudets årliga uppföljningsrapport över dataskyddsarbetet inom nämnden visar på flera väsentliga avvikelser och utvecklingsområden som behöver åtgärdas. Avsaknaden av genomförda informationsklassningar utgör fortsatt en omfattande brist trots att det finns flera aktiva processer och att kompetensen i frågorna har stärkts. Detta beror delvis på hur styrningen i informationsklassningsarbetet är utformat och vissa klassningar kan inte slutföras innan stadens gemensamma normerande klassning har färdigställts. Förvaltningen kommer att fortsätta delta i stadens arbete med normerande klassningar, för att därefter ta del av resultaten från de normerande klassningarna i syfte att kunna genomföra lokala klassningar. I förvaltningens åtgärdsplan för året ingår vidare att avsluta de redan påbörjade klassningsprocesserna.

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som yttrande över årsrapporten.

Jonas Lauri
Stadsdelsdirektör
Skarpnäcks stadsdelsförvaltning

Elisabet Tullgren
Avdelningschef
Skarpnäcks stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Skarpnäcks Årsrapport 2024

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Jonas Lauri, Stadsdelsdirektör	2025-05-22
Elisabet Tullgren, Avdelningschef	2025-05-22